

СОФИЙСКИ УНИВЕРСИТЕТ
„СВ. КЛИМЕНТ ОХРИДСКИ“
ФАКУЛТЕТ ПО КЛАСИЧЕСКИ И НОВИ ФИЛОЛОГИИ

КАТЕДРА ПО ГЕРМАНИСТИКА И СКАНДИНАВИСТИКА
СПЕЦИАЛНОСТ „НЕМСКА ФИЛОЛОГИЯ С ИЗБИРАЕМ
МОДУЛ СКАНДИНАВСКИ ЕЗИЦИ“

ПРОГРАМА ЗА ДЪРЖАВЕН ИЗПИТ ЗА БАКАЛАВЪРСКА
СТЕПЕН

Дипломирането в бакалавърска специалност *Немска филология с избираем модул „Скандинавски езици“* става след успешно издържани писмен и устен държавен изпит. Писменият и устният държавен изпит се полагат независимо един от друг.

ПИСМЕН ДЪРЖАВЕН ИЗПИТ

Обща информация

Писменият държавен изпит е с продължителност 5:30 часа. Състои се от следните компоненти: „Превод“ и „Писмен изпит по „Езиковзнание“. Всеки от двата компонента е елиминаторен. Оценката от писмения държавен изпит е средноаритметична от оценките на двата компонента.

Компоненти на писмения държавен изпит:

1. ПРЕВОД

Компонентът „Превод“ от писмения държавен изпит се състои в изготвяне на два превода, съответно от немски на български и от български на немски език. Обемът на текстовете за превод е около 1500 знака (с интервали). Разрешено е ползването само на тълковен речник на немския език. Забранява се използването на всички видове електронни ресурси.

Целта на тази част от изпита е да се провери умението на студентите да разберат и осмислят правилно съдържанието на изходните текстове и да го предадат в преводите като спазват граматичните, правописните, пунктуационните и стилистичните норми на целевия език. При превода трябва да проличи и умението на студентите за ползване на речник при намиране на контекстово адекватни

съответствия. Текстовете за превод са от областта на есеистиката, хуманитаристиката, публицистиката, научнопопулярната литература и са с висока степен на сложност по отношение на смислово-тематичните аспекти и на синтактичната структура.

Оценката на компонента „Превод“ е средноаритметична от оценката на превода от немски на български език и оценката на превода от български на немски език. Оценяването на двата превода става по точкова система, като броят на точките се приравнява на оценка по скалата от 2 до 6.

2. ПИСМЕН ИЗПИТ по ЕЗИКОЗНАНИЕ

Писменият изпит обхваща въпроси/задачи, които целят да проверят практическото приложение на придобитите от кандидатите знания по следните теоретични лингвистични дисциплини: „Фонетика и Фонология“, „Лексикология“, „Словообразуване“, „Морфология“, „Синтаксис“ и „Стилистика“. Въпросите/задачите се формулират върху автентичен текст на актуална тематика, който е от сферата на немскоезичната публицистика, немскоезичната художествена литература или немскоезичната лингвистична наука. Въпросите/задачите изискват отворен отговор. Обемът на текста е от 3000 – 4000 знака (с интервали).

Изисквания и оценяване

Предпоставка за успешното справяне с анализа на изпитния текст е доброто познаване на задължителната научна литература по отделните езиковедски дисциплини (вж. Библиография) и употребата на специфичната за всяка теоретична дисциплина терминология. Студентите трябва да притежават способност за прилагане на придобитите от тях теоретични познания при анализа на непознат за тях текст. Използването на тълковен немскоезичен речник е разрешено.

При изчерпателни и правилни отговори на зададените въпроси максималният брой точки при оценяване на писмения изпит е 100 точки. Максималният брой точки по отделните дисциплини е както следва: „Фонетика и фонология“ – 15 т., „Лексикология“ – 15 т., „Словообразуване“ – 15 т., „Морфология“ – 20 т., „Синтаксис“ – 20 т., „Стилистика“ – 15 т. Постигнатият общ брой точки се приравнява на оценка по скалата от (2) до (6). При резултат по-нисък от общо 55 точки оценката е слаб (2).

Скала за оценяване:

Отличен 6,00	100 – 96 точки
Отличен 5,50	95 – 91 точки
Много добър 5,00	90 – 86 точки
Много добър 4,50	85 – 81 точки
Добър 4	80 – 71 точки
Добър 3,50	70 – 65 точки
Среден 3,00	65 – 55 точки
Слаб 2	Под 55 точки

Теми

Темите, върху които се фокусира анализът на изпитния текст, са следните:

Фонетика и фонология

1. Сегментна система: артикулаторна класификация на говорните звукове, фонологични признаци, фонотактика;
2. Супрасегментни явления: структура на сричката, връзката словообразователен модел – ударение, основни интонационни контури;
3. Фонетична транскрипция с IPA: връзката правопис – произношение, стандартна и разговорна реализация, коартикулационни явления.

Лексикология

1. Теории за значението на думата: структуралистичният и ориентираният към съдържанието подход при описание на значението на думата;
2. Лексикално значение: Актуално и потенциално значение на думите. Семемна структура на думите. Денотативно и конотативно значение;
3. Фразеологизми: характерни признаци и класификация на фразеологизмите въз основа на знаковата им функция в комуникативния процес.

Словообразуване

1. Класификация на морфемите;
2. Словообразователни видове с конституентна структура;
3. Словообразователни видове без конституентна структура. Глаголно словообразуване с частици. Периферни словообразователни видове.

Морфология

1. Глагол: граматическите категории време и наклонение. Езикови средства за изразяване на темпоралност и модалност;
2. Глагол: залог в немския – парадигма на залога и средства за изразяване на залогови отношения извън парадигмата на залоговите форми;
3. Имена: падеж и склонение в немския. Функции на падежа. Склонитбени типове при съществителните. Склонитбени типове при прилагателните.

Синтаксис

1. Валентност на глагола. Равнища на валентността. Валентно свързани и валентно независими елементи на изречението;
2. Части на изречението. Реализация като словна група;
3. Подчинени изречения. Инфинитивни и причастни конструкции. Форма и синтактична функция.

Стилистика

1. Функционални стилове: Концепция и дефиниция. Класификация: Разговорен стил. Административен (официално-делови) стил. Научен стил. Художествен стил. Публицистичен стил. Рекламен стил;
2. Стилистични фигури и тропи;
3. Стилистични равнища.

БИБЛИОГРАФИЯ СЪС ЗАДЪЛЖИТЕЛНА ЛИТЕРАТУРА ЗА ПОДГОТОВКА ЗА ПИСМЕНИЯ ДЪРЖАВЕН ИЗПИТ

Фонетика и фонология:

- ALTMANN, Hans / ZIEGENHAIN, Ulrike (2010): Prüfungswissen Phonetik, Phonologie, Graphemik. Göttingen: Vandenhoeck & Ruprecht (UTB).
- DUDEN (2023): Aussprachewörterbuch. 8., neubearb. u. aktualis. Aufl. Mannheim u. a.: Dudenverlag.
- FUHRHOP, Nanna (2020): Orthografie. Kurze Einführungen in die Germanistische Linguistik, Bd. 1. 5. Aufl. Heidelberg: Winter.
- KLEBER, Felicitas (2023): Phonetik und Phonologie. Ein Lehr- und Arbeitsbuch. Tübingen: Narr.

Лексикология:

- BURGER, Harald (2015): Phraseologie. Eine Einführung am Beispiel des Deutschen. 5. Aufl. Berlin: Erich Schmidt. Davon: Kap. 1 – 4, 11–60.
- PAFEL, Jürgen / REICH, Ingo (2016): Einführung in die Semantik. Grundlagen – Analysen – Theorien. Stuttgart: Metzler. Davon: Kap. 4.1: Definitionen und Dekomposition und Kap. 4.2: Prototypen, 53–63.
- RÖMER, Christine/ MATZKE, Brigitte (2005): Lexikologie des Deutschen. Eine Einführung. 2. aktualisierte und ergänzte Aufl. Tübingen: Narr. Davon: 4.3 Methoden der Wortbedeutungsbeschreibung, 116–137.
- SCHIPPAN, Thea (2002): Lexikologie der deutschen Gegenwartssprache. 2. unveränd. Aufl. Tübingen: Niemeyer. Davon: 7.2. Wortbedeutung im Sprachsystem und in der sprachlichen Tätigkeit, 133–136; Kap. 7.4: Lexikalische Bedeutung – Begriff und Sachwissen, 144–160; 7.5. Semem als Beschreibungseinheit, 160–170.
- SCHWARZ, Monika/ CHUR, Jeannette (2007): Semantik. Ein Arbeitsbuch. 5. Aufl. Tübingen: Narr. Davon: Kap. 1.2.3 und 1.2.4, 27–32; auch Kap. 2.1: Lexikalische Bedeutungen: Semantische Merkmale und Prototypen, 37–53.

WANZECK, Christiane (2010): Lexikologie. Göttingen: Vandenhoeck & Ruprecht.
Davon: Kap. Theorien der Wortbedeutung, 29-38.

Словообразуване:

DONALIES, Elke (2011): Basiswissen Deutsche Wortbildung, 2. überarbeitete Auflage.
Tübingen und Basel: A. Francke Verlag. (= UTB 2876).

FLEISCHER, Wolfgang / BARZ, Irmhild (2012): Wortbildung der deutschen
Gegenwartssprache, 4. völlig neu bearbeitete Auflage. Tübingen: Niemeyer.

HENTSCHEL, Elke (2020): Basiswissen deutsche Wortbildung. Tübingen: Narr.

SCHLÜCKER, Barbara (2022): Wortbildung. In: Duden. Die Grammatik. Struktur und
Verwendung der deutschen Sprache. Satz – Wortgruppe – Wort. 10. völlig neu
verfasste Auflage, hrsg. von Prof. Dr. Angelika Wöllstein und der
Dudenredaktion. Berlin: Dudenverlag, S. 608–636.

Морфология:

DUDENREDAKTION (Hrsg.) (2022): Duden. Die Grammatik. 10. Aufl. Berlin:
Dudenverlag.

EISENBERG, Peter (2013): Grundriss der deutschen Grammatik. Band 1: Das Wort. 4.,
aktualisierte und überarb. Aufl. Stuttgart/Weimar: J. B. Metzler.

ELSEN, Hilke (2011): Grundzüge der Morphologie des Deutschen. Berlin/Boston: De
Gruyter.

HENTSCHEL, Elke / WEYDT, Harald (2003): Handbuch der deutschen Grammatik. 3.,
völlig neu bearb. Aufl. Berlin/New York: de Gruyter.

HENTSCHEL, Elke / VOGEL, Petra M. (2009): Deutsche Morphologie. Berlin/New
York: de Gruyter.

ROTHSTEIN, Björn (2007): Tempus. Heidelberg: Winter.

Синтаксис:

DUDEN (2009): Duden. Die Grammatik. Unentbehrlich für richtiges Deutsch.
Herausgegeben von der Dudenredaktion. 8., überarbeitete Auflage. Mannheim –
Wien – Zürich: Dudenverlag.

DUDEN (2022): Duden. Die Grammatik. Struktur und Verwendung der deutschen
Sprache. Satz – Wortgruppe – Wort. 10. völlig neu verfasste Auflage.
Herausgegeben von Prof. Dr. Angelika Wöllstein und der Dudenredaktion. Berlin:
Dudenverlag.

- HELBIG, Gerhard/ BUSCHA, Joachim (2005): Deutsche Grammatik. Ein Handbuch für den Ausländerunterricht. Berlin – München – Wien – Zürich - New York: Langenscheidt.
- PITTNER, Karin/ BERMAN, Judith (2008): Deutsche Syntax. Ein Arbeitsbuch. 3. Aufl. Tübingen: Narr.
- WELKE, Klaus (2007): Einführung in die Satzanalyse. Die Bestimmung der Satzglieder im Deutschen. Berlin – New York: de Gruyter Studienbuch.
- VASILEVA, Rada (2014): Ausgewählte Fragen zur deutschen Syntax. Veliko Tarnovo: Faber Verlag.
- ZIFONUN, Gisela/ HOFFMANN, Ludger/ STRECKER, Bruno et al. (1997): Grammatik der deutschen Sprache. Bd. 1 – 3. Berlin – New York: de Gruyter.

Стилистика:

- EROMS, Hans-Werner (2008): Stil und Stilistik. Eine Einführung. Erich Schmidt Verlag. Berlin. Davon: Kapitel 5: Funktionalstilistik, 107–174.
- FIX, Ulla / POETHE, Hannelore / YOS, Gabriele (2003): Textlinguistik und Stilistik für Einsteiger. Ein Lehr- und Arbeitsbuch. 3. Aufl. Frankfurt a. M. u.a.: Lang. Davon: Kap. 2.5: Stilfiguren, 56–61; Kap. 3.1 Analyse eines wissenschaftlichen Textes: funktionalstilistisch, 73–82; Kap. 3.4 Analyse zweier Presstexte: funktionalstilistisch, textsortenbezogen, 104–111.
- FLEISCHER, Wolfgang/ MICHEL, Georg/ STARKE, Günter (1993): Stilistik der deutschen Gegenwartssprache. Frankfurt a. M. u.a.: Peter Lang. Davon: Kap.– 2.2.3.4.1.: Stilschichten (Stilebenen), 104–108; Kap. 2.5.: Stilfiguren, 247–288.
- GLÄSER, Rosemarie (1998): Fachsprachen und Funktionalstile. In: Hoffmann, Lothar u.a. (Hrsg.): Fachsprachen / Languages for Special Purposes. Ein internationales Handbuch zur Fachsprachenforschung und Terminologiewissenschaft (HSK; Band 14.1.) Berlin, New York: de Gruyter, 199–208.
- HOFFMANN, Michael (2007): Funktionale Varietäten des Deutschen – kurz gefasst. Universitätsverlag Potsdam. URL: https://publishup.uni-potsdam.de/opus4-ubp/frontdoor/deliver/index/docId/1292/file/Funktionale_Varietaeten_des_Deutschen.pdf
- HOFFMANN, Michael (2017): Stil und Text. Eine Einführung. Tübingen: Narr. Davon: Kap. 2.8.2 Stil als Eigenschaft von Texten, 129–132; Kap. 3.5.4 Funktionalstil, 210–236.

УСТЕН ДЪРЖАВЕН ИЗПИТ

Обща информация

Устният държавен изпит е само върху немскоезичната литература. Изпитният материал е върху:

1. Списък със задължителна художествена литература за държавния изпит (приложен по-долу);
2. Списък от минимум десет свободно избрани от студентите произведения, които са прочели през следването. Този списък трябва да съдържа минимум: две стихосбирки, пет разказа и три романа от различни автори и епохи на немскоезичната литература. Произведенията в този списък не бива да преповтарят заглавия от задължителния списък.

В рамките на осмия семестър от следването всеки студент задължително прави консултация с членовете на комисията за държавен изпит в област „Литература“, за да уточни с тях списъка със свободно избраните произведения. Този списък трябва да е известен на изпитната комисия не по-късно от 14 дни преди провеждането на изпита. Той се изпраща по имейл до председателя на изпитната комисия, респ. до членовете литератори на изпитната комисия.

Протичане на устния изпит

В първата част на изпита студентите получават за анализ откъс от прочетено произведение от задължителния списък за държавен изпит с обем около 550 думи. Времето за подготовка, с което разполагат за анализ, е до 25 минути. След това студентите трябва да отговорят устно пред комисията на въпросите след текста.

Във втората част на изпита студентите получават въпроси върху някое от прочетените произведения в приложения списък с минимум десет свободно избрани творби.

Изисквания и оценяване

Въпросите и в двете части са с дискуссионен характер и нямат за цел проверка на фактологични знания. Те целят да проверят способността на студентите да анализират познат литературен текст, като говорят върху използваните похвати на писане, стила на автора, особености на жанра в дадената епоха и др. Очаква се студентите да могат да коментират дадения откъс в контекста на съответното произведение, както и произведението в контекста на цялостното творчество на автора, да познават основните черти на епохата, от която е съответният текст и да правят интертекстуални връзки с произведения от същата или от други епохи, когато текстът дава възможност за това.

Оценката отразява нивото на аналитичните способности и общата запознатост на студентите с епохите, жанровите особености и индивидуалния стил

на авторите, но се взема под внимание и умението за свободно и граматически правилно изразяване на немски език с използване на подходяща терминология.

Оценката от устния изпит се нанася в книжките на студентите веднага след изпита от изпитващите членове на комисията.

СПИСЪК СЪС ЗАДЪЛЖИТЕЛНИ ЛИТЕРАТУРНИ ПРОИЗВЕДЕНИЯ ЗА ДЪРЖАВНИЯ ИЗПИТ:

Просвещение:

1. Lessing: „Emilia Galotti“, „Nathan der Weise“.

Бурни устрем и Ваймарска класика:

1. Goethe „Die Leiden des jungen Werther“, „Faust“, „Iphigenie auf Tauris“;
2. Schiller: „Die Räuber“, „Kabale und Liebe“.

Романтизъм:

1. Joseph von Eichendorff: Lyrik;
2. Achim von Arnim, Clemens Brentano: „Des Knaben Wunderhorn“ (10 Lieder);
3. Novalis: „Heinrich von Ofterdingen“;
4. E.T.A. Hoffmann: „Der Sandmann“, „Klein Zaches genannt Zinnober“.

Формерц и Млада Германия:

1. Heinrich Heine: „Deutschland. Ein Wintermärchen“, „Buch der Lieder“;
2. Georg Büchner: „Woyzeck“.

Реализъм:

1. Gottfried Keller: „Romeo und Julia auf dem Dorfe“;
2. Theodor Storm: „Der Schimmelreiter“;
3. Theodor Fontane: „Effi Briest“.

Натурализъм:

1. Gerhart Hauptmann: „Vor Sonnenaufgang“.

Модерност и експресионизъм:

1. Rainer Maria Rilke: Lyrik;
2. Stefan George: Lyrik;
3. Lyrik des Expressionismus „Menschheitsdämmerung“ (1919);
4. Thomas Mann: „Der Tod in Venedig“, „Die Buddenbrooks“;
5. Franz Kafka: „Der Prozess“, „Die Verwandlung“;
6. Bertolt Brecht: „Die Gewehre der Frau Carrar“.

Немскоезична литература след 1945 г.:

1. Thomas Bernhard: „Heldenplatz“;
2. Max Frisch: „Andorra“, „Homo Faber“;
3. Friedrich Dürrenmatt: „Die Physiker“, „Der Besuch der alten Dame“;

4. Heinrich Böll: „Ansichten eines Clowns“;
5. Günter Grass: „Katz und Maus“.

Съвременна немскоезична литература

1. Jonas Lüscher: „Frühling der Barbaren“;
2. Daniel Kehlmann: „Die Vermessung der Welt“.

СПИСЪК С ПРЕПОРЪЧИТЕЛНАТА ЛИТЕРАТУРА ПО ЕПОХИ ЗА УСТНИЯ ДЪРЖАВЕН ИЗПИТ

Просвещение и „Бурни устреми“ (Готхолд Ефраим Лесинг, Йохан Волфганг Гьоте, Фридрих Шилер):

- Barner, Wilfried (Hg.). *Aufklärung und Sturm und Drang*. Berlin: Akademie-Verlag, 1991.
- Deutsche Literaturgeschichte. Von den Anfängen bis zur Gegenwart. Verlag J.B. Metzler. Weimar/Stuttgart 2006.
- Jauß, Hans Robert. *Literaturgeschichte als Provokation*. München: Gallimard, 1970.
- Jeßing, Benedikt. *Johann Wolfgang Goethe*. Stuttgart: Metzler, 1995.
- Fick, Monika. *Lessing-Handbuch. Leben-Werk-Wirkung*. Stuttgart: Metzler, 2016.
- Metzler Autoren Lexikon. Weimar/Stuttgart 1997.
- Szondi, Peter. *Theorie des modernen Dramas*. Frankfurt am Main: Suhrkamp, 1965.

Ваймарска класика (Гьоте и Шилер):

- Safranski, Rüdiger. *Goethe: Kunstwerk des Lebens*. München: Hanser, 2000.
- Sauder, Gerhard. *Weimarer Klassik*. München: Beck, 1995.
- Schiller, Friedrich. *Über naive und sentimentalische Dichtung*. Leipzig: Reclam 2010.
- Spieß, Otto: Die dramatische Handlung in Goethes „Clavigo“, „Egmont“ und „Iphigenie“. Ein Beitrag zur Technik des Dramas. Walluf 1973.
- Zumbusch, Cornelia. *Weimarer Klassik. Eine Einführung*. Stuttgart: Metzler, 2019.

Романтизъм (Новалис, Йозеф фон Айхендорф, „Des Knaben Wunderhorn“, Е. Т. А. Хофман „Der Sandmann“, „Klein Zaches genannt Zinnober“):

- Behler, Ernst. *Die Frühromantik*. München: Fink, 1974.
- Die deutsche Literatur in Text und Dichtung. Romantik I, Band 8. Hg. Von Otto F. Best und Hans-Jürgen Schmitt. Stuttgart: Philipp Reclam, 2008.
- Die deutsche Literatur in Text und Dichtung. Romantik II, Band 9. Hg. Von Otto F. Best und Hans-Jürgen Schmitt. Stuttgart: Philipp Reclam, 2008.

- Frank, Manfred. *Einführung in die frühromantische Ästhetik*. Stuttgart: Metzler, 1988. Frank, Manfred. *Unendliche Annäherung: Studien zur Romantik*. Berlin: de Gruyter, 1994.
- Freud, Sigmund. *Das Unheimliche*. Frankfurt am Main: Fischer 2022.
- Grimminger, Rolf (Hg.). *Romantik-Handbuch*. Stuttgart: Metzler, 2004.
- Hinderer, Walter. *E. T. A. Hoffmann*. Stuttgart: Reclam, 1977.
- Kremer, Detlef/ Kilcher, Andreas. *Romantik. Lehrbuch Germanistik*. Stuttgart: Spriner, 2015.
- Lubkoll, Christine / Neumeier, Harald. *E.T.A. Hoffmann-Handbuch. Leben-Werk-Wirkung*. Metzler, 2015.
- Schiwy, Günter: *Eichendorff. Der Dichter in seiner Zeit*. München 2000.
- Schlegel, Friedrich. *Athenäums-Fragmente*. Stuttgart: Reclam, 1798 (с коментар)
- Schulz, Gerhard. *Romantik. Geschichte und Begriff*. München: Beck, 1978.
- Todorov, Tzvetan. *Einführung in die fantastische Literatur*. München: dtv, 1970.
- Uerlings, Herbert: *Novalis (Friedrich von Hardenberg)*. Stuttgart 1998.
- **Zumbusch, Cornelia: ЛИПСВАЩИ ДАННИ ЗА КНИГА**

Формерц и Млада Германия: Георг Бюхнер и Хайнрих Хайне:

- Bunzel, Wolfgang. *Literatur des Vormärz*. Stuttgart: Metzler, 1989.
- Höhn, Gerhard. *Heine-Handbuch. Zeit-Person-Werk*. Stuttgart. Springer, 2004.
- Kaiser, Gerhard. *Georg Büchner. Das dichterische Werk*. München: Beck, 1997.
- Mayer, Hans. *Außenseiter: Studien über Literatur*. Berlin: Suhrkamp, 1969.

Бюргерски реализъм (Теодор Щорм, Теодор Фонтане, Готфрид Келер, Вилхелм Рабе):

- Aust, Hugo. *Novelle*. Stuttgart: Metzler, 1999.
- Becker, Sabina. *Bürgerlicher Realismus. Literatur und Kultur im bürgerlichen Zeitalter 1848-1900*. A. Francke Verlag Tübingen und Basel, 2003Lauster, Martina. *Realismus*. Berlin: de Gruyter, 2007.
- Müller-Seidel, Walter. *Probleme der literarischen Wertung*. München: Fink, 1985.
- Nürnberger, Helmuth. *Theodor Fontane*. Stuttgart: Metzler, 1988.
- Parr, Rolf/ Radecke, Gabriele/ Trilcke, Peer/ Bertschick, Julia. *Theodor Fontane Handbuch*. Berlin: de Gruyter, 2023.
- Reuter, Hans-Heinrich. *Der deutsche Gesellschaftsroman*. München: Beck, 1975.

Натурализъм (Герхарт Хауптман):

- Brinkmann, Richard. *Naturalismus*. Stuttgart: Metzler, 1994.
- Holz, Arno. *Die Kunst. Ihr Wesen und ihre Gesetze*. Leipzig: Reclam, 1899 (и съвременни коментарни издания).
- Sprengel, Peter. *Geschichte der deutschsprachigen Literatur 1870–1900*. München: Beck, 1997.
- Stöckmann, Ingo. *Naturalismus. Lehrbuch Germanistik*. Stuttgart. Springer, 2011.

Краят на 19. век: естетизъм, символизъм, импресионизъм, неоромантизъм, модернизъм (Щефан Георге, Хуго фон Хофманстал, Райнер Мария Рилке, Франц Кафка, Томас Ман):

- Blödorn, Andreas/ Marx, Friedhelm. *Thomas Mann Handbuch. Leben-Werk-Wirkung*. Springer: Stuttgart, 2015.
- Bohrer, Karl Heinz. *Die Ästhetik des Schreckens*. München: Hanser, 1987.
- Engel, Manfred. *Rilke-Handbuch. Leben-Werk-Wirkung*. Stuttgart: Metzler 2013.
- Engel, Manfred/ Auerochs, Bernd. *Kafka-Handbuch. Leben-Werk-Wirkung*. Stuttgart: Springer, 2010.
- Kurzke, Hermann. *Thomas Mann*. Stuttgart: Reclam, 1995.
- Vietta, Silvio. *Moderne und Antimoderne*. Stuttgart: Metzler, 2009.
- Wunberg, Gotthart (Hg.). *Die Wiener Moderne*. München: Fink, 1995.
- Wysling, Hans. *Ausgewählte Aufsätze 1963-1995. Thomas-Man-Studien. Dreizehnter Band*. Frankfurt am Main: Vittorio Klostermann GmbH, 1996.

Експресионизъм (Авторите в стихосбирката *Menschheitsdämmerung*):

- Benn, Gottfried. *Probleme der Lyrik*. München: Piper, 1957.
- Hanna, Christian/ Reents, Friederike. *Benn-Handbuch. Leben-Werk-Wirkung*. Stuttgart: Metzler, 2016.
- Raabe, Paul (Hg.). *Der deutsche Expressionismus*. Stuttgart: Reclam, 1978.
- Rothe, Wolfgang. *Expressionistische Lyrik*. Berlin: de Gruyter, 1993.

Нова предметност, литература в изгнание (Бертолт Брехт):

- Brecht, Bertolt. *Kleines Organon für das Theater*. Frankfurt am Main: Suhrkamp, 1955.
- Knopf, Jan (Hg.). *Brecht-Handbuch*. Stuttgart: Metzler, 2007.
- Kugli, Anna/ Opitz, Michael. *Brecht-Lexikon*. Stuttgart: Metzler 2006.
- Lehmann, Hans-Thies. *Postdramatisches Theater*. Frankfurt am Main: Fischer, 1999.

Следвоенна австрийска литература (Томас Бернхард, Петер Хандке):

- Huber, Martin/ Mittermayer, Manfred. *Bernhard-Handbuch. Leben-Werk-Wirkung*. Stuttgart: Metzler, 2018.
- Mittermayer, Manfred. *Thomas Bernhard*. Stuttgart: Reclam, 1997.
- Schmidt-Dengler, Wendelin. *Bruchlinien: Studien zur österreichischen Literatur*. Wien: Böhlau, 2002.
- Wolf, Norbert C. *Peter Handke*. München: Fink, 2005.

Следвоенна швейцарска литература (Макс Фриш, Фридрих Дюрренмат):

- Arnold, Heinz Ludwig (Hg.). *Friedrich Dürrenmatt*. Reinbek: Rowohlt, 1970.

- Assmann, Aleida. *Erinnerungsräume: Formen und Wandlungen des kulturellen Gedächtnisses*. München: Beck, 1999
- Dürrenmatt, Friedrich. *Theaterprobleme*. Zürich: Diogenes, 1959.
- Hage, Volker. *Max Frisch*. Reinbek: Rowohlt, 1983.
- Kayser, Wolfgang. *Das Grotteske in der Literatur*. München: Fink, 1957.
- Weber, Ulrich/ Mauz, Andreas/ Stingelin, Martin. *Dürrenmatt-Handbuch. Leben-Werk-Wirkung*. Berlin: Metzler, 2020.
- Weisstein, Ulrich. *Der deutsche Nachkriegsroman*. München: Fink, 1981.

Следвоенна литература в Германия (Хайнрих Бьол, Гюнтер Грас):

- Assmann, Jan. *Das kulturelle Gedächtnis*. München: Beck, 1992.
- Assmann, Aleida. *Der lange Schatten der Vergangenheit*. Frankfurt am Main: Suhrkamp, 2006.
- Barner, Wilfried. *Literatur der Bundesrepublik: Geschichte, Themen, Tendenzen*. Stuttgart: Metzler, 2002.
- Barner, Wilfried (Hrsg.): *Geschichte der deutschen Literatur von 1945 bis zur Gegenwart*. Beck, 2006, II. erweiterte Auflage.
- Deutsche Literatur in Schlaglichtern: Hrsg. Von Bernd Balzer und Volker Mertens. Mannheim; Wien, 1990.
- Korte, H.: *Geschichte der deutschen Lyrik seit 1945*. Stuttgart 1995.
- Neuhaus, Volker. *Günter Grass*. Hamburg: Hoffmann und Campe, 2007.
- Schnell, R. (Hrsg.): *Geschichte der deutschsprachigen Literatur seit 1945*. Stuttgart/Weimar 2000.
- Schubert, Jochen. *Heinrich Böll*. Theiss Verlag, 2017.
- Sowinski, Bernhard: *Heinrich Böll*. Verlag Metzler, Stuttgart, 1993.
- Trommler, Frank. *Nachkriegsliteratur*. München: Beck, 1985.
- Vormweg, Heinrich. *Heinrich Böll*. Frankfurt am Main: Fischer, 1977.

Съвременна немскоезична литература (Йонас Люшер, Даниел Келман):

- Anz, Thomas (Hg.). *Gegenwartsliteratur*. Stuttgart: Metzler, 2008.
- Baßler, Moritz. *Der deutsche Pop-Roman*. Köln: Böhlau, 2015.
- Löffler, Sigrid. *Die neue Weltliteratur*. Berlin: Suhrkamp, 2018.